

01. Türkiye’de yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi¹

Çiğdem YALÇIN²

Nezir TEMUR³

APA: Yalçın, Ç. & Temur, N. (2023). Türkiye’de yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (35), 1-12. DOI: 10.29000/rumelide.1342064.

Öz

Teknolojinin eğitim öğretim süreci içerisinde kullanılması oldukça yaygın bir durumdur. 2019 yılında ortaya çıkan Covid-19 Salgını ile eğitim öğretim süreci farklı bir boyut kazanmış ve teknolojik araçlar sürecin olmazsa olmazları arasına girmiştir. Bu araçların kullanımı sadece çevrim içi eğitimlerde değil aynı zamanda yüz yüze eğitimlerde de oldukça önem kazanmaya başlamıştır. Sınıf içi ve sınıf dışı ortamlarda etkileşimli ve zengin öğrenme imkânları sunarak sürecin başarılı bir şekilde tamamlanmasına imkân veren teknolojik araçlar arasında çok yaygın olarak kullanılan Web 2.0 araçları yer almaktadır. Web 2.0 araçları matematik, fen, sosyal bilimler gibi farklı alanlarda olduğu gibi yabancı dil öğretiminde de alternatif materyaller olarak kullanılabilir. Eğitim öğretim sürecinde bu araçların etkili kullanımı için öğreticilerin Web 2.0 araçlarına yönelik yetkinliklerinin de belirli bir düzeyde olması oldukça önemlidir. Bu çalışmada Türkiye’de yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliklerinin cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, mezun olunan fakülte ve mezun olunan bölüm değişkenlerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Türkiye’de farklı öğretim kurumlarında aktif görev yapan 203 öğreticinin katılımıyla gerçekleşen bu çalışmada öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanım yetkinliklerinin orta seviyede ($\bar{x}=2,90$) olduğu belirlenmiştir. Öğrenim durumu ve mezun olunan fakülte değişkenleri açısından gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Cinsiyet, yaş ve mezun olunan bölüm değişkenleri ile öğreticilerin bu araçları kullanım yetkinlikleri arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçe, Web 2.0 araçları, yetkinlik, dijital öğrenme

¹ Bu makale “Teknopedagojik Eğitim Kapsamında Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimine Yönelik Tasarlanan Web 2.0 Araçları Eğitiminin Öğreticiler ve Öğretme Süreçlerine Etkisi Üzerine Bir İnceleme” isimli doktora tezi çalışması kapsamında üretilmiştir.

² ETİK: Gazi Üniversitesi Etik Komisyonu tarafından 07.12.2021 tarihli, 19 sayılı kararla etik izni verilmiştir.
Arş. Gör. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü (Nevşehir, Türkiye), cigdem.koc@nevsehir.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-3051-0920 [Araştırma makalesi, Makale kayıt tarihi: 11.04.2023-kabul tarihi: 24.05.2023; DOI: 10.29000/rumelide.1342064]

³ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü (Ankara, Türkiye), ntemur@gazi.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-8052-1927

The investigation of Web 2.0 tools usage competencies of teachers teaching Turkish as a foreign language in Turkey in terms of various variables

Abstract

The use of technology in the educational process is quite common. With the Covid-19 Pandemic that emerged in 2019, the education and training process has gained a different dimension and technological tools have become one of the sine qua non of the process. The use of these tools has started to gain importance not only in online training but also in face-to-face training. Web 2.0 tools, which are widely used, are among the technological tools that allow the successful completion of the process by providing interactive and rich learning opportunities in classroom and out-of-class environments. Web 2.0 tools can be used as alternative materials in foreign language teaching as well as in different fields such as mathematics, science and social sciences. For the effective use of these tools in the education process, it is very important for the instructors to have a certain level of competence in Web 2.0 tools. In this study, it is aimed to examine the competencies of using Web 2.0 tools of instructors who teach Turkish as a foreign language in Turkey, according to the variables of gender, age, education level, graduated faculty and graduated department. In the research, descriptive survey model, one of the quantitative research methods, was used. In this study, which was carried out with the participation of 203 instructors working actively in different educational institutions in Turkey, it has been determined that the Web 2.0 tools usage competencies of the instructors are at a moderate level ($\bar{x}=2.90$). There was no significant difference between the groups in terms of educational status and graduated faculty variables. It has been determined that there are significant differences between the variables of gender, age and graduated department and the competencies of the instructors in using these tools.

Keywords: Turkish as a foreign language, Web 2.0 tools, competence, digital learning

Giriş

Günümüzde çağın eğitim gerekleri, eğitim ve öğretmene yüklenen yeni anlamlar, öğrencilerin giderek farklılaşan ihtiyaçları, eğitim konusundaki yeni yaklaşımlar öğretmene mesleki anlamda yeni sorumluluklar yüklemektedir (MEB, 2017). Bu da öğretmenlerin çağın gerisinde kalmamaları için kişisel ve mesleki yeterliklerini gözden geçirmelerini ve kendilerini sürekli yenilemelerini zorunlu hâle getirmiştir. Özellikle tüm dünyayı etkileyen Covid-19 pandemisi ile Türkiye’de de eğitim farklı bir boyut kazanarak uzaktan eğitime geçilmiştir. Pandemi sonrasında da uzaktan eğitimlerin varlığını sürdürmesi ve hatta yüz yüze sınıf ortamlarında da teknolojinin etkin bir şekilde kullanılmaya başlaması öğrencilerin teknolojiyi kullanma konusunda ne kadar yeterli oldukları sorusunu akla getirmiştir. Eğitimcilerin teknoloji yeterlikleri onların sunacakları hizmeti doğrudan etkileyeceği için eğitim etkinliklerini geliştirme çabalarında teknolojinin etkili bir şekilde kullanımının sağlanmasının çok önemli bir faktör olduğu söylenebilir (Seferoğlu, 2004).

Eskiden öğrencilerden projeksiyon, akıllı tahta gibi teknolojik aletleri sınıf ortamlarında etkili bir şekilde kullanmaları onların teknolojik yeterliliğe sahip olduğunun bir göstergesi olabilirken zamanla öğrencilerin bu yeterlilikleri farklı bir boyut kazanmıştır. Bunun en önemli nedeni internetin ve Web teknolojilerinin hızla gelişmesidir. Özellikle eğitimin her aşamasında etkili bir şekilde kullanılmaya başlayan Web teknolojilerinden Web 2.0 araçları birçok özelliği ile dikkat çekmektedir. Çelik (2020) Web 2.0 araçlarının yapılandırmacı anlayış doğrultusunda tasarlanmış ve yeni öğretim ortamlarında

bilgi ve iletişim teknolojilerinin önemli araçlarından biri olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca Web 2.0 araçlarının interaktif öğrenme imkânları sunarak, zamandan ve mekândan bağımsız öğrenme ortamları ve içerikleri tasarlanmasına imkân tanıdığını belirtmiştir. Bu araçların yaygın olarak kullanıldığı alanlardan biri de yabancı dil öğretimidir. Alan yazın incelendiğinde bu araçların yabancı dil olarak Arapça öğrenen öğrencilerin alıcı ve üretici dil becerilerini geliştirdiği (Mohammed, Assam ve Saidi 2020); yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin akademik başarısını olumlu yönde etkilediği (Göker ve İnce, 2019); yine yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında öğrencilerin motivasyonlarını geliştirdiği ve yaratıcılıklarına katkı sağladığı (Kurudayıoğlu, 2018); Quizlet, Wordwall, Padlet gibi Web 2.0 uygulamalarının yabancı dilde öğrencilerin kelime öğrenimi başarılarına önemli katkı sağladığı (Salman ve Akay, 2022); dil öğreticilerin çevrim içi öğrenme ortamlarında Web 2.0 araçlarından yararlanmalarının öğrencilere hem eğlenceli bir eğitim deneyimi yaşatması hem de onların dil öğrenme motivasyonlarına katkı sağlayabilmesi açısından gerekli olduğu (İnal ve Arslanbaş, 2021) araştırmacılar tarafından ifade edilmiştir. Bu araştırmalardan hareketle yabancı dil öğretiminde Web 2.0 araçlarının yüz yüze ve çevrim içi sınıf ortamlarında kullanımının oldukça faydalı olduğu söylenebilir.

Öğreticilerin Web 2.0 araçlarını eğitim ortamlarında verimli ve etkili bir şekilde kullanabilmeleri için yetkinliklerinin belirli düzeyde olması önem arz etmektedir. Web 2.0 araçlarını kullanma yetkinliği yüksek bir öğretici, bu araçları kullanarak öğrenci ihtiyaçları doğrultusunda sınırsız sayıda ders içeriği oluşturabilir, etkili sunumlar hazırlayabilir, karikatür, bulmaca vb. etkinlikler oluşturabilir ve geleneksel öğretimin dışına çıkarak dersi eğlenceli hâle getirebilir. Alan yazın incelendiğinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Web 2.0 araçlarının dil öğretiminde kullanılmasının yararları ile ilgili çok sayıda araştırma bulunurken bu alandaki öğreticilerin Web 2.0 araçları yetkinliklerini ortaya koyan herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu yönüyle çalışmanın özgün bir çalışma olduğu söylenebilir.

Yöntem

Araştırmanın amacı

Bu çalışmada Türkiye’de yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanım yetkinliklerinin cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, mezun olunan fakülte ve mezun olunan bölüm değişkenlerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusundan aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ne düzeydedir?
2. Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ile yaşları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ile öğrenim durumları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
5. Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ile mezun oldukları fakülte arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

6. Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ile mezun oldukları bölüm arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırma modeli

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte veya hâlen var olan bir durumu var olan şekilde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2012).

Evren ve örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye’de yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise farklı kurumlarda aktif şekilde yabancı dil olarak Türkçe öğreten 203 öğretici oluşturmaktadır. Örneklem seçilirken seçkisiz örnekleme yöntemlerinden basit seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem araştırmanın hem geçerliliği hem de güvenilirliği açısından orta-iyi seviyesinde kabul edilen en kolay ve en güvenilir yöntem olarak kabul edilir (Akarsu, 2015).

Tablo 1. Çalışma grubuna katılan öğretmenlerin demografik özellikleri aşağıda belirtilmiştir.

	N	%
Cinsiyet		
Kadın	124	61,1
Erkek	79	38,9
Yaş		
20-25 arası	17	8,4
26-30 arası	48	23,6
31-35 arası	60	29,6
36-40 arası	44	21,7
41 ve üzeri	34	16,7
Öğrenim Durumu		
Lisans	41	20,2
Yüksek Lisans	83	40,9
Doktora	79	38,9
Mezun Olunan Fakülte		
Eğitim Fakültesi	98	48,3
Fen Edebiyat Fakültesi	105	51,7

Mezun Olunan Bölüm		
Türkçe Öğretmenliği	73	36,0
Türk Dili ve Edebiyatı	96	47,3
Diğer (İngilizce Öğretmenliği, İngiliz Dili ve Edebiyatı, Dilbilim, Mütercim Tercümanlık, Doğu Dilleri ve Edebiyatı, Çağdaş Türk Lehçelileri, Karşılaştırılmalı Edebiyat, İşletme ve Psikoloji)	34	16,7
Toplam	203	100,0

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğreticilerin %61,1’inin kadın ve %38,9’unun erkek olduğu; %29,6’sının 31-35 yaş aralığında, %23,6’sının 26-30 yaş aralığında, %21,7’sinin 36-40 yaş aralığında, %16,7’sinin 41 yaş ve üzerinde ve %8,4’ünün ve 20-25 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Öğreticilerin %40,9’unun yüksek lisans mezunu, %38,9’unun doktora mezunu ve % 20,2’sinin lisans mezunu olduğu; %51,7’sinin fen edebiyat fakültesinden ve %48,3’ünün eğitim fakültesinden mezun olduğu görülmektedir. Öğreticilerin %47,3’ünün Türk dili ve edebiyatı bölümünden, %36’sının Türkçe öğretmenliği bölümünden ve %16,7’sinin diğer bölümlerden mezun olduğu tespit edilmiştir.

Veri toplama araçları

Araştırmada Çelik (2020) tarafından hazırlanan “Web 2.0 Araçları Kullanımı Yetkinliği Ölçeği” kullanılmıştır. Bu ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı .98’dir. Dolayısıyla güvenirliliği oldukça yüksektir. Ölçek öğretmenlerin Web 2.0 araçları kullanım yetkinliklerini belirlemek amacıyla 5’li Likert tipinde hazırlanmış “Hiçbir Zaman (1), Nadiren (2), Ara Sıra (3), Sıklıkla (4), Her Zaman (5)” şeklinde derecelendirilmiştir. 39 maddeden oluşan bu ölçek tek boyutlu yapıdadır. Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanım yetkinliklerine yönelik değer aralıkları araştırmacı tarafından sayısallaştırılarak yorumlanmıştır.

Tablo 2. Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliklerine yönelik değer aralıkları

Değer Aralıkları	Web 2.0 araçları kullanım yetkinlik düzeyleri
1,00 - 1,80	Çok düşük
1,81 - 2,60	Düşük
2,61 - 3,40	Orta
3,41 - 4,20	Yüksek
4,21 - 5,00	Çok yüksek

Tablo 2’de belirtildiği gibi 1,00 - 1,80 arasındaki aritmetik ortalamalar öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanma yetkinliklerinin çok düşük olduğunu; 1,81 - 2,60 80 arasındaki aritmetik ortalamalar öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanma yetkinliklerinin düşük olduğunu; 2,61 - 3,40 arasındaki aritmetik ortalamalar öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanma yetkinliklerinin orta düzeyde olduğunu; 3,41 - 4,20 arasındaki aritmetik ortalamalar öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanma yetkinliklerinin yüksek olduğunu ve 4,21 - 5,00 arasındaki aritmetik ortalamalar öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanma yetkinliklerinin çok yüksek olduğunu ortaya koyacak şekilde yorumlanmıştır.

Verilerin analizi

203 öğreticiye uygulanan ve Çelik (2020) tarafından geliştirilen “Web 2.0 Araçları Kullanımı Yetkinliği Ölçeği” verileri SPSS 22.0 (Statistical Package for the Social Sciences) programı kullanılarak analiz edilmiştir. Ölçekten elde edilen verilerin analizi yorumlanırken 0.05 anlamlılık düzeyi göz önünde bulundurulmuştur.

Bulgular

Araştırmada Türkiye’de yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğretmenlerin Web 2.0 araçlarını kullanımı yetkinlikleri çeşitli değişkenler açısından incelenmiş ve aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlik düzeylerine ilişkin bulgular

Çalışmada “Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ne düzeydedir?” sorusuna cevap aranmış ve aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Tablo 3. Web 2.0 Araçları Kullanımı Yetkinliği Ölçeği normallik dağılım sonuçları

Kullanılan Ölçme Aracı	Kolmogorov-Smirnov ^a		
Web 2.0 Araçları Kullanımı Yetkinliği Ölçeği	İstatistik	N	P
	,072	203	,011

*p>0,05 (Normal dağılım göstermektedir.)

Büyüköztürk (2011) “n” sayısının (örneklem) 50 ve üzeri olması durumunda “Kolmogorov-Smirnov” ve n sayısının 50’nin altı olması durumunda Shapiro-Wilk testinin kullanılmasını önermektedir. Bu nedenle araştırmada Kolmogorov-Smirnov testinden yararlanılmıştır. Belirtilen test sonucuna bakıldığında p< 0.05 olduğu görülmektedir. Bu da verilerin normal dağılmadığına işaret etmektedir. Bu nedenle verilerin analizinde parametrik olmayan istatistikler kullanılmıştır.

Tablo 3. Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliği ölçeği betimsel istatistik verileri

Kullanılan Ölçme Aracı	Maddeler	Min.	Max.	x̄	Standart Sapma
Web 2.0 Araçları Kullanımı Yetkinliği Ölçeği	Madde 1	1,0	5,0	3,207	,0977
	Madde 2	1,0	5,0	3,094	,0989
	Madde 3	1,0	5,0	2,759	,0959
	Madde 4	1,0	5,0	2,443	,0942
	Madde 5	1,0	5,0	2,631	,0977
	Madde 6	1,0	5,0	2,798	,1003
	Madde 7	1,0	5,0	2,192	,0855
	Madde 8	1,0	5,0	2,635	,0951
	Madde 9	1,0	5,0	2,956	,0971
	Madde 10	1,0	5,0	2,700	,1015
	Madde 11	1,0	5,0	2,887	,1005

Madde 12	1,0	5,0	3,325	,0998
Madde 13	1,0	5,0	2,921	,1048
Madde 14	1,0	5,0	2,690	,1011
Madde 15	1,0	5,0	2,956	,1020
Madde 16	1,0	5,0	3,374	,1019
Madde 17	1,0	5,0	3,365	,1037
Madde 18	1,0	5,0	3,310	,1023
Madde 19	1,0	5,0	3,433	,1002
Madde 20	1,0	5,0	2,911	,1003
Madde 21	1,0	5,0	2,542	,0983
Madde 22	1,0	5,0	2,227	,0949
Madde 23	1,0	5,0	3,167	,1050
Madde 24	1,0	5,0	3,079	,0984
Madde 25	1,0	5,0	2,724	,1022
Madde 26	1,0	5,0	2,901	,1029
Madde 27	1,0	5,0	2,571	,0982
Madde 28	1,0	5,0	2,980	,1022
Madde 29	1,0	5,0	2,562	,1000
Madde 30	1,0	5,0	2,562	,0995
Madde 31	1,0	5,0	2,665	,1018
Madde 32	1,0	5,0	2,670	,1030
Madde 33	1,0	5,0	3,340	,1019
Madde 34	1,0	5,0	3,365	,1020
Madde 35	1,0	5,0	3,404	,1042
Madde 36	1,0	5,0	3,281	,1049
Madde 37	1,0	5,0	2,877	,1024
Madde 38	1,0	5,0	3,133	,1086
Madde 39	1,0	5,0	2,719	,0949
Genel	1,0	5,0	2,9065	,08442

Tablo 3 incelendiğinde ölçeğin genel ortalamasını $\bar{x}=2,90$ olduğu tespit edilmiştir. Bu da öğretmenlerin Web 2.0 araçları kullanım yetkinliklerinin orta düzeyde olduğu şeklinde yorumlanmıştır. Veriler madde bağlamında değerlendirildiğinde öğretmenlerin kendilerini en yüksek düzeyde yetkin gördükleri madde 19. madde ($\bar{x}= 3,43$) yani “Web 2.0 araçları ile dersi eğlenceli hâle getirebilirim.” ifadesi ve en düşük düzeyde yetkin gördükleri madde 7. madde ($\bar{x}= 2,19$) yani “Web 2.0 araçları ile karikatür hazırlayabilirim.” ifadesidir.

Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ile cinsiyet değişkeni arasında ilişkiye yönelik bulgular

Çalışmada “Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Bulgular tablo 4’te belirtilmiştir.

Tablo 4. Öğreticilerin cinsiyet değişkenine göre Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliklerine ilişkin Mann-Whitney U testi sonuçları

Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliği	Cinsiyet	N	Sıralar ortalaması	Sıralar Toplamı	U	Z	p
	Kadın	124	93,43	11585,50	3835,500	-2,604	,009
	Erkek	79	115,45	9120,50			

Tablo 4 incelendiğinde yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğretmenlerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliklerinin cinsiyet değişkenine göre kadın ve erkek öğretmenler arasında erkek öğretmenler lehine anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir ($U = 3835,500$; $p < 0.05$). Bu da erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlerden daha yetkin olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ile yaş değişkeni arasında ilişkiye yönelik bulgular

Çalışmada “Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ile yaşları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Bulgular Tablo 5’te belirtilmiştir.

Tablo 5. Öğreticilerin yaş değişkenine göre Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliklerine ilişkin Kruskal- Wallis testi sonuçları

Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliği	Yaş	N	Sıralar ortalaması	sd	Ki-kare	p
	20-25 yaş	17	139,03	4	11,256	,024
	26-30 yaş	48	101,93			
	31-35 yaş	60	108,39			
	36-40 yaş	44	89,41			
	41 ve üzeri	34	88,60			

Tablo 5 incelendiğinde yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğretmenlerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ölçeğinde yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir (Ki-kare= 11,256; $p < 0,05$). Bu verilerden hareketle 20-25 yaş aralığındaki öğretmenlerin (Sıralar ort.= 139,03) diğer yaş gruplarındaki öğretmenlerden daha yetkin oldukları söylenebilir.

Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ile öğrenim durumları değişkeni arasında ilişkiye yönelik bulgular

Çalışmada “Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ile öğrenim durumları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Bulgular Tablo 6’da belirtilmiştir.

Tablo 6. Öğreticilerin öğrenim durumları değişkenine göre Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliklerine ilişkin Kruskal- Wallis testi sonuçları

Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliği	Öğrenim Durumu	N	Sıralar ortalaması	sd	Ki-kare	p
	Lisans	41	95,63	2	1,054	,590
	Yüksek Lisans	83	106,63			
	Doktora	79	100,44			

Tablo 6 incelendiğinde yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ölçeğinde öğrenim durumları değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. (Ki-kare= 1,054; $p>0,05$).

Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ile mezun olunan fakülte değişkeni arasında ilişkiye yönelik bulgular

Çalışmada “Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ile mezun oldukları fakülte arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Bulgular Tablo 7’de belirtilmiştir.

Tablo 7. Öğreticilerin mezun olunan fakülte değişkenine göre Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliklerine ilişkin Mann-Whitney U testi sonuçları

Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliği	Mezun Olunan Fakülte	N	Sıralar ortalaması	Sıralar Toplamı	U	Z	p
	Eğitim Fakültesi	98	109,73	10753,50	4387,500	-1,811	,070
	Fen Edebiyat Fakültesi	105	94,79	9952,50			

Tablo 7 incelendiğinde yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ölçeğinde mezun olunan fakülte değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($U= 4387,500$; $p> 0.05$).

Öğreticilerin Web 2.0 araçları yetkinlikleri ile mezun olunan bölüm değişkeni arasında ilişkiye yönelik bulgular

Çalışmada “Öğreticilerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ile mezun oldukları bölüm arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Bulgular Tablo 8’de belirtilmiştir.

Tablo 8. Öğreticilerin mezun olunan bölüm değişkenine göre Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliklerine ilişkin Kruskal- Wallis testi sonuçları

Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliği	Mezun Olunan Bölüm	N	Sıralar ortalaması	sd	Ki-kare	p
	Türkçe Öğretmenliği	73	116,89	2	7,882	,019
	Türk Dili ve Edebiyatı	96	95,93			
	Diğer	34	87,18			

Tablo 8 incelendiğinde yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğretmenlerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinlikleri ölçeğinde mezun olunan bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir (Ki-kare= 7,882; $p < 0,05$). Bu verilerden hareketle Türkçe öğretmenliği bölümünden mezun öğretmenlerin (Sıralar ort.= 116,89) Türk dili ve edebiyatı bölümünden mezun öğretmenlere göre daha yetkin oldukları söylenebilir. Türk dili ve edebiyatı bölümünden mezun öğretmenlerin (Sıralar ort.= 95,93) ise İngilizce öğretmenliği, İngiliz dili ve edebiyatı, dilbilim, mütercim tercümanlık, Doğu dilleri ve edebiyatı, çağdaş Türk lehçelileri, karşılaştırmalı edebiyat, işletme ve psikoloji gibi diğer bölümlerden mezun öğretmenlerden daha yetkin oldukları söylenebilir.

Sonuç, tartışma ve öneriler

Eğitimin verimliliği ve kalitesi öğretici yeterliği ile doğru orantılıdır. Öğretici yeterliği arttıkça eğitimin de kalitesi artacaktır. Bu açıdan öğretmenlerin gerek kişisel gerekse mesleki açıdan kendilerini sürekli yenilemesi ve geliştirmesi gerekmektedir. Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğretmenlerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliklerini tespit etmek amaçlanmış ve araştırma sonucunda öğretici yetkinlikleri orta düzeyde bulunmuştur. Öğreticilerin bu araçları kullanma yetkinlikleri cinsiyet değişkeni açısından incelendiğinde erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere kıyasla daha yetkin oldukları tespit edilmiştir. Bulgulardan hareketle öğretmenlerin Web 2.0 araçları kullanma yetkinlikleri yaş değişkeni açısından incelendiğinde 20-25 yaş aralığındaki öğretmenlerin daha ileri yaş gruplarındaki öğretmenlerden daha yetkin oldukları söylenebilir. Öğreticilerin bu araçları kullanım yetkinlikleri öğrenim durumları ve mezun oldukları fakülte değişkeni açısından incelendiğinde aralarında anlamlı farklılıklar bulunamamıştır. Son olarak öğretmenlerin mezun oldukları bölüm değişkenine göre Web 2.0 araçları kullanım yetkinlikleri incelendiğinde Türkçe öğretmenliği bölümünden mezun öğretmenlerin Türk dili ve edebiyatı bölümünden mezun öğretmenlere kıyasla daha yetkin oldukları, Türk dili ve edebiyatı bölümünden mezun öğretmenlerin ise diğer bölümlerden mezun öğretmenlerden daha yetkin oldukları tespit edilmiştir.

Alan yazındaki benzer çalışmalar incelendiğinde Şener (2019) yapmış olduğu çalışmada Millî Eğitim Bakanlığında çalışan Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 araçları kullanma beceri düzeylerinin orta seviyede olduğunu tespit etmiş ve öğretmenlerin bu araçları en fazla içerik sunmak ve eğitim ortamını görsel ve işitsel açıdan zenginleştirmek için kullandıkları sonucuna ulaşmıştır. Daşkın (2017) Türkiye’de devlet üniversitelerinin yabancı diller eğitimi bölümü ve İngiliz dili eğitimi bölümlerinde çalışan eğitim üyeleri ve okutmanlar üzerinde yaptığı bir çalışmada öğretmenlerin Web 2.0 araçları farkındalıklarının yüksek olduğunu fakat bu araçları öğretim pratiğinde fazla kullanmadıklarını ifade etmiştir. Peck (2020) yorumlayıcı fenomenolojik analiz yöntemi ile yapmış olduğu doktora tez çalışmasında teknoloji çağında doğmamış yani teknoloji ile sonradan tanışmış öğretmenlerin (dijital göçmen öğretmenler) teknolojik bilgi eksikliğinden ve teknolojik araçlarının sınıf ortamında nasıl kullanılacağını bilmediklerinden problem yaşadıkları tespitinde bulunmuş ve hizmet içi eğitimlerle bu tür problemlerin aşılabileceğini belirtmiştir. Bu çalışmalardan da hareketle öğretmenlerin Web 2.0 araçları gibi teknolojik araçları kullanmaya yönelik yetkinliklerinin yeterli düzeyde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Araştırmada çıkan sonuçlar doğrultusunda çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Bunlar;

- Teknolojinin hızlı değişimi ve eğitime entegrasyonu göz önünde bulundurulduğunda öğreticilerin kendilerini bu alanda geliştirmelerine olanak sağlayarak hizmet içi eğitimlerin yaygınlaştırılması gerekmektedir.
- Web 2.0 teknolojileri gibi teknolojik araçların eğitim ortamlarında kullanmasındaki yararlar düşünülüğünde (dersi eğlenceli hâle getirme, öğrencilerin motivasyonlarını artırma vb.) öğreticilerin çalıştıkları kurumların bu konuda farkındalık oluşturarak onları bu tür eğitimlere katılmaları konusunda teşvik etmesi gerekmektedir.
- Lisans programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının teknolojik yeterlik kazanması için onlara Web 2.0 araçları kullanımı gibi farklı teknoloji temelli eğitimler verilmesi gerekmektedir.
- Bu alanda güçlü farkındalık sağlayacak kılavuz çalışmalara yönelik projeler geliştirilerek desteklenmelidir.
- Bu araçlarla sadece öğreticiye bağımlı bir öğrenme sürecinden ziyade öğrenme sürecinde öğreticileri rehberlik işleviyle konumlandırarak öğrenmeyi öğrenme, öz yönelimli ve öz yönetimli öğrenmeyi geliştirici bakış açıları ortaya konmalıdır.

Kaynakça

- Akarsu, B. (2015). Hipotezlerin, değişkenlerin ve örneklemelerin belirlenmesi, içinde: Kuramdan uygulamaya eğitimde araştırma yöntemleri, Edt. Mustafa Metin, Ankara: Pegem Akademi 2. Baskı
- Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çelik, T. (2021). Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliği ölçeği geliştirme çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 51, 449-478. doi:10.9779.pauefd.700181.
- Daşkın, Z. (2017). *A study of faculty members' and instructors' awareness, routines and use of Web 2.0 tools in foreign language teaching*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Göker, M. ve İnce, B. (2019). Web 2.0 araçlarının yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanımı ve akademik başarıya etkisi, *TURKOPHONE Türkçe Konuşurların Akademik Dergisi*, 6 (1). s. 12-22.
- İnal, E. ve Arslanbaş, F. (2021). Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde iletişim odaklı Web 2.0 araçları ve uygulama örnekleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(Özel Sayı), 228-249. <https://doi.org/10.35675/befdergi.850781>.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayıncılık. Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2017). Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri, Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, Ankara. https://terme.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_05/21132052_ogretmenlik_meslegi_genel_yeterlilikleri.pdf (Erişim Tarihi: 28.03.2023).
- Mohammed, T. A. S. , Assam, B. N. & Saidi, M. (2020). The use of Web 2.0 tools in the foreign language classroom, *Journal of Educational and Social Research*, 10 (2), 177- 190.
- Peck, M. W. (2020). *Digital immigrant teachers' technology integration and in-service professional development: an interpretative phenomenological analysis*. Doctoral Dissertations and Projects. 2466.

Salman, M. ve Akay, C. (2022). Web 2.0 araçlarının ortaokul öğrencilerinin yabancı dilde kelime öğrenme stratejilerine ve başarılarına etkisinin incelenmesi: Bir karma yöntem araştırması. *EDUCATIONE*, 1(2), 362-388.

Seferoğlu, S. S. (2004). Öğretmen yeterlikleri ve meslekî gelişim. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, sayı 58. [Çevrim-içi: [http://yayim.meb.gov.tr/.](http://yayim.meb.gov.tr/)] (Erişim Tarihi: 28.03.2023).

Şener, F. (2019). *Teknopedagojik eğitim kapsamında Türkçe öğretmenlerinin Web 2.0 araçlarını kullanma durumları*, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.